

EN ISO/IEC 17020 : 2004 - Општи барања за работа на различни типови на тела кои изведуваат инспекција

Овој стандард е донесен со цел да се промовира довербата во телата кои извршуваат инспекција доколку тоа тие и го потврдат.

Стандардот е направен врз основа на искуствата на европските тела кои изведуваат инспекции, при то земајќи ги во предвид и барањата и препораките на европските и меѓународните документи како што се серијата стандарди ИСО 9000 и упатството на ИСО/ИЕЦ бр.39.

Инспекциските тела изведуваат оценка на барање на приватни клиенти, нивни матични организации и/или официалните власти, а со цел да обезбедат им обезбедат информации за оние параметри за кои се бара сообразност со регулативи, стандарди или спецификации. параметрите кои се инспектираат може да се однесуваат на прашања во однос на квалитет, квантитет, безбедност, погодност за употреба, како и постојано исполнување на безбедносните мерки при работа на постројки и системи.

Овој стандард ги покрива функциите на телата чија работа е испитување на материјали, производи, инсталации, постројки, процеси, работни процедури или сервиси; одредување на нивната сообразност со барањата и соодветно известување на нивните клиенти и ако е потребно и до властите (супервизија) за резултатите од овие активности.

Инспекција на производ и постројка се изведува во сите фази на нивното опстооење, вклучително и фазата на дизајнирање.

Кога барателот на инспекциска услуга бара од инспекциското да процени одредена сообразност, тогаш инспекциското мора има искуство во донесувањето на таквата стручна проценка.

Барањата за независност на инспекциските тела варира во зависност од регулативите и потребите на пазарот. Поради тоа во анексите А,Б и Ц на овој стандард се дадени различните критериуми за независност (три типа на независност на инспекциските тела).

Овој стандард е донесен како поддршка на воведените процедури за оценка на сообразност (специфицирани во одлуките на Советот на ЕК) а во врска со модулите кои се применуваат во техничките хармонизирани директиви.

Соодветните барања од серијата на стандарди ИСО 9000 кои се однесуваат на системот за квалитет на инспекциските тела се инкорпорирани во овој стандард.

Стандардот ги специфицира општите критериуми за компетентност на непристрасни тела кои извршуваат инспекции без разлика во кој сектор работат и кои критериуми за независност ги исполнуваат.

Референци:

Овој стандард се развива како дел од следната серија стандарди кои покриваат тестирање, инспекција, сертификација и акредитација:

ЕН 45001- Општ критериум за работа на тест лаборатории

ЕН 45002- Општ критериум за оцена на тест лаборатории

ЕН 45003- Општ критериум за тела за акредитација на лаборатории

ЕН 45004- Општ критериум работат на тела кои изведуваат инспекција

ЕН ххххх - Општ критериум за за акредитација на различни типови на тела кои изведуваат инспекција

ЕН 45011- Општ критериум за сертификациони тела кои работат на сертификација на производ

ЕН 45012- Општ критериум за сертификациони тела кои работат на сертификација на систем

ЕН 45013- Општ критериум за сертификациони тела кои работат на сертификација на лица

ЕН 45014- Општ критериум за декларација на сообразност на добавувачот

ЕН 45020- Општи термини и нивни дефиниции во врска со стандардизација и сродни активности

Дефиниција - Инспекција е испитување на производ, услуга процес, или постројка и одредување на нивната сообразност со специфичните барања или врз основа на стручна проценка, општи барања.

Забелешка 1: Инспекцијата на процеси вклучува инспекција на персонал, простории, технологија и методологија.

Забелешка 2: резултатот од инспекција може да се користи како поддршка на сертификација.

Упатство на ЕА за користење на овој стандард

Овој стандард не се однесува на лабораториите за тестирање и сертификационите тела. Дефиницијата за инспекција се преклопува со дефинициите за тестирање и сертификација онаму каде овие активности може да имаат заеднички карактеристики.

Објаснување

Инспекција и тестирање

Тестирањата кои го изведува инспекциското тело може да се сврстат во две категории и тоа функционално и аналитичко. Функционално испитување е на пример испитување на товарот на кранот и тоа испитување преставува дел од активностите на инспекциското тело односно таа активност припаѓа во опсегот на

ИСО/ИЕЦ 17020. аналитичките тестирања, на пример хемиски или металуршки анализи се лабораториски активности и не припаѓаат во опсегот на ИСО/ИЕЦ 17020. Инспекциските тела кои како дел од инспекцијата изведуваат и такви видови на тестирања (аналитички и металуршки) за таа активност треба да ги задоволат барањата ИСО/ИЕЦ 17025.

Инспекција и сертификација

Кај многу типови на инспекција, одредувањето на прифатлива сообразност со општи барања (стандарди) се прават на база на професионална проценка. во тие случаи инспекциското тело мора да ја демонстрира потребната компетност за професионално/стручно проценување.

Генерално, инспекцијата подразбира директно одредување на сообразност со специфични или општи барања за примероци (често комплексни или критични) на производи или мали серии на производи, додека сертификација на производ примарно подразбира индиректно одредување на сообразност со специфични барања за производи кои се произведуваат во големи серии.

Додека инспектирање на користени производи е добро воспоставена пракса, согласно ЕН 45011 сертификација на користени производи не се прави.

<u>Активност</u>	<u>Инспекција</u>	<u>Сертификација на производ</u>
Начин на работење	Инспектирање на одредени производи каде не е неопходно вклученост на трета страна за одредување на сообразност - директно (ИТ) одредување на сообразност	Сертификација на серија на производи , секогаш со вклучување на трета страна за одредување сообразност - индиректно одредување сообразност
Сообразност	Испитана според стандарди или други нормативни документи и/или општи барања	Оценета според стандарди или други нормативни документи (само)
Сигурност	Извештај за состојбата со сообразноста само за време на инспекција	Сертификација (сертификатот) обично обезбедува континуирано исполнетост на сообразноста
Одлуки За сертификати/ извештаи	Нема потреба да се одделат функциите помеѓу оние кои носат инспекциски одлуки од оние кои изведуваат инспекција	Одлуките за сертификација се донесува од други лица од оние кои вршат испитување

Активност	Инспекција	Сертификација на производ
Издавање лиценци	Не издаваа лиценци	Доделување лиценца на добавувачот за издавање сертификат или ставање ознаки
Означување продукти	Ознаките се ставаат само на инспектираните производи	Ознаки може да се стави на сертифициран производ под лиценца
Надзор	Само доколку тоа се бара како поддршка на инспекција	Обично е неопходно за да се обезбеди континуирано сигурност на исполнетоста на барањата
Инспекција на производи во употреба	Секогаш со инспекција	А не со сертификација на производ